

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 lipca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ponownie ustalił dla B. H. od dnia 1 sierpnia 2015 roku, tj. od miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym wydano niniejszą decyzję – rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia 30 czerwca 2018 roku. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że Komisja Lekarska orzeczeniem z dnia 15 lipca 2015 r. stwierdziła, B. H. jest częściowo niezdolna do pracy do dnia 30 czerwca 2018 roku.

/decyzja k.265 – 266 akt ZUS/

W dniu 19 sierpnia 2015 roku B. H. złożyła odwołanie od powyższej decyzji organu rentowego, w którym wniosła o jej zmianę i ustalenie, że spełnia warunki do przyznania jej prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W uzasadnieniu podniosła, że na rencie przebywała od 1991 roku, wyleczono ją wprawdzie całkowicie ze złośliwej ziarnicy, ale zastosowane leczenie spowodowało poważne powikłania skutkujące rozpoznaniem wodogłowia nadnamiatowego. Nie ulega też poprawie jej sprawność neuropsychologiczna.

/odwołanie k.2/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 25 września 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, wskazując argumenty tożsame z powołanymi w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał, że wnioskodawczyni miała przyznaną rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w okresie od dnia 1 czerwca 2001 roku do dnia 30 kwietnia 2015 roku.

/odpowiedź na odwołanie k.3- 3 odwrót/

Na rozprawie w dniu 21 czerwca 2017 roku pełnomocnik wnioskodawczyni poparł odwołanie i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji, wnosząc o przyznanie wnioskodawczyni prawa do okresowej, bądź renty z tytułu trwałej całkowitej niezdolności do pracy, ewentualnie o przyznanie prawa do renty z tytułu trwałej częściowej niezdolności do pracy. Ponadto wniósł o przyznanie kosztów pomocy prawnej pełnomocnika ustanowionego z urzędu, oświadczając, że koszty te nie zostały opłacone ani w całości, ani w części. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/protokół rozprawy z dnia 21 czerwca 2017 roku – k.100, 101 odwrót/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni B. H. urodziła się w dniu (...), posiada wykształcenie średnie, ukończyła liceum ogólnokształcące o profilu ekonomicznym, pracowała jako kasjerka.

/bezsporne/

W okresie od dnia 1 czerwca 2001 roku do dnia 30 kwietnia 2015 roku wnioskodawczyni była uprawniona do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

/bezsporne, /

W dniu 9 kwietnia 2015 roku B. H. złożyła wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

/bezsporne, a nadto wniosek – k.256 akt ZUS /

Lekarz orzecznik ZUS po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy dokumentacji medycznej rozpoznał u ubezpieczonej: umiarkowanego stopnia organiczne uszkodzenie (...) u osoby z wodogłowiem wewnętrznym, leczonym implantacją zastawki komorowo – otrzewnowej (2001r.), przebyte leczenie skojarzone z

powodu ziarnicy złośliwej, bez cech wznowy. W badaniu konsultanta psychologa stwierdzono umiarkowanego stopnia organiczne uszkodzenie (...) w zakresie koordynacji wzrokowo – ruchowej, pamięci zdolności spostrzegania oraz łagodne obniżenie nastroju. Orzeczeniem z dnia 28 maja 2015 roku lekarz orzecznik ZUS ustalił, że wnioskodawczyni jest częściowo niezdolna do pracy na trzy lata, daty powstania niezdolności nie da się ustalić, nie stwierdzono całkowitej niezdolności do pracy.

/opinia lekarska k.5 dokumentacji orzeczniczo- lekarskiej ZUS, orzeczenie lekarza orzecznika k.258 akt ZUS/

W dniu 15 czerwca 2015 roku wnioskodawczyni złożyła sprzeciw od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS.

/sprzeciw – k. 6-9 dokumentacji orzeczniczo- lekarskiej ZUS /

Decyzją z dnia 22 czerwca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ponownie ustalił dla B. H. od dnia 1 maja 2015 roku, rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia 30 czerwca 2018 roku, powołując się na orzeczenie Lekarza orzecznika, który stwierdził, B. H. jest częściowo niezdolna do pracy do dnia 30 czerwca 2018 roku.

/decyzja k.2660-261 akt ZUS/

Komisja lekarska ZUS po przeprowadzeniu bezpośredniego badania ubezpieczonej oraz dokonaniu analizy dokumentacji medycznej rozpoznała u niej: wodogłowie wewnętrzne leczone wszczepieniem zastawki komorowo – otrzewnowej w 2001 roku ze zmianami organicznymi w (...) oraz z umiarkowanego stopnia obniżeniem procesów poznawczych i łagodnym obniżeniem nastroju, przebyte w 1991 roku leczenie ziarnicy złośliwej radio i chemioterapią oraz splenktomią, bez wznowy. Komisja lekarska orzeczeniem z dnia 15 lipca 2015 roku stwierdziła, że wnioskodawczyni jest częściowo niezdolna do pracy na trzy lata, daty powstania niezdolności nie da się ustalić, nie stwierdzono całkowitej niezdolności do pracy.

/opinia lekarska w dokumentacji orzeczniczo- lekarskiej ZUS, orzeczenie komisji lekarskiej k.267 akt ZUS/

W wyniku powyższego orzeczenia Komisji Lekarskiej ZUS decyzją z dnia 21 lipca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ponownie ustalił dla B. H. od dnia 1 sierpnia 2015 roku, tj. od miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym wydano niniejszą decyzję – rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia 30 czerwca 2018 roku.

/decyzja k.265 – 266 akt ZUS/

W badaniu sądowo – neurologicznym rozpoznano u wnioskodawczyni wodogłowie wewnętrzne leczone wszczepieniem zastawki komorowo – otrzewnowej w 2001 roku. Wnioskodawczyni była leczona onkologicznie z powodu ziarnicy złośliwej, leczenie było powikłane nadciśnieniem wewnątrzczaszkowym i wodogłowiem. Badaniem neurologicznym nie stwierdzono objawów ogniskowego uszkodzenia układu nerwowego, skarżąca jest spowolniona ruchowo. Naruszenie sprawności organizmu z przyczyn neurologicznych pozwala uznać odwołującą za częściowo niezdolną do wykonywania pracy zarobkowej od dnia 1 maja 2015 roku do dnia 30 czerwca 2018 roku.

/pisemna opinia biegłego sądowego specjalisty neurologa J. B. k.7-8/

W badaniu sądowo – onkologicznym rozpoznano u B. H. ziarnicę złośliwą w stopniu (...) w lokalizacji nadprzeponowej po radio i chemioterapii w 1991 roku, wodogłowie po wszczepieniu zastawki komorowo otrzewnowej w 2001 roku. Uzyskano całkowitą regresję zmian nowotworowych. Okresowo kontrolowana w Przychodni (...), bez cech wznowy. Ze stanowiska onkologa skarżąca jest zdolna do pracy zarobkowej.

/pisemna opinia biegłego sądowego specjalisty onkologa S. F. k.10-11/

W badaniu neuropsychologicznym stwierdzono u wnioskodawczyni zaburzenia sprawności procesów poznawczych wskazujące na zmiany organiczne w (...) w umiarkowanym stopniu utrudniające codzienne funkcjonowanie, wzmożone reakcje neurotyczne, cechy „wyuczonej bezradności” z tendencjami agrawacyjnymi w badaniu. O zmianach

organicznych w (...) świadczą: obniżona pojemność bezpośredniej pamięci wzrokowej, obniżona plastyczność procesów intelektualnych, osłabienie koncentracji uwagi, osłabienie koordynacji wzrokowo – ruchowej, osłabienie orientacji przestrzennej, obniżenie krytycyzmu.

/pisemna opinia biegłego sądowego specjalisty neuropsychologa L. S. k.13-14/

W badaniu sądowo – psychiatrycznym z dnia 16 marca 2016 roku rozpoznano u skarżącej organiczną chwiejność afektywną, łagodne zaburzenia funkcji poznawczych, wodogłowie wewnętrzne leczone wszczepieniem zastawki komorowo – otrzewnowej w 2001 roku. Z autoanamnezy i dokumentacji medycznej cechy organicznego uszkodzenia (...) przejawiające się klinicznie zaburzeniami w zakresie afektu, nastroju, procesów poznawczych są niewielkiego stopnia. Stwierdzone u badanej zaburzenia psychiczne utrzymują się od wielu lat, nie rokuje poprawy, mają charakter utrwalony. Postawa życiowa badanej (wyuczona bezradność) pogarszają rokowanie. Całość obrazu zaburzeń uzasadnia orzeczenie stałej częściowej niezdolności do pracy. Daty powstania niezdolności do pracy nie da się precyzyjnie ustalić, ale wiadomo, że istniała już w dniu 29 listopada 2001 roku.

/pisemna opinia biegłej sądowej specjalisty psychiatry S. W. – k.16-18; ustna opinia biegłej sądowej specjalisty psychiatry S. W. – e –protokół z dnia 14.11.2016r. – 00:02:18 – 00:12:05 – płyta CD k.52 /

W badaniu sądowo – psychiatrycznym z dnia 16 stycznia 2017 roku rozpoznano u wnioskodawczynie organiczną chwiejność afektywną, łagodne zaburzenia funkcji poznawczych po przebytej ziarnicy złośliwej leczonej chemioterapią, radioterapią z powikłaniem leczenia w postaci wodogłowia wewnętrznego z wszczepioną zastawką komorowo – otrzewnową. Badana miała kilkakrotnie wykonywane badania psychologiczne i psychiatryczne. W 2003 roku stwierdzono zespół psychoorganiczny z objawami otępiennymi w przebiegu wodogłowia wewnętrznego o znacznym nasileniu. Badanie psychologiczne nie wykazało poprawy funkcji poznawczych. W czasie badania psychiatrycznego nie stwierdzono objawów otępiennych, głębszych objawów depresyjnych. Główne zaburzenia występujące u wnioskodawczynie to zaburzenia poznawcze. Mają one łagodny charakter, ale utrzymują się od dłuższego czasu na tym samym poziomie, mają charakter trwałe, nie mogą się cofnąć. Całkowita niezdolność do pracy danego ubezpieczonego może być stwierdzona, gdy wystąpią średniego stopnia zmiany otępienne oraz dodatkowo (nie zawsze) innego rodzaju zaburzenia. Z powodu zmian w ośrodkowym układzie nerwowym wnioskodawczynie jest trwale częściowo niezdolna do pracy. Trudno jest ustalić początek tej niezdolności do pracy, ale wiadomo, że zaburzenia funkcji poznawczych na podłożu organicznym występowały już w 2001 roku.

/pisemna opinia biegłej sądowej specjalisty psychiatry H. K. – k.59-62; ustna opinia biegłej sądowej specjalisty psychiatry H. K. – protokół z dnia 21.06.2017r. – k.100 odwrót – 101 /

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o powołane dokumenty oraz opinie biegłych lekarzy specjalistów z zakresu: neuropsychologii, psychiatrii, neurologii i onkologii.

Dokonując oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Sąd uznał opinie biegłych za wiarygodne, gdyż są rzetelne i sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą w zakresie stanowiącym ich przedmiot. Opinie zostały sporządzone w oparciu o analizę przedłożonej dokumentacji lekarskiej oraz wyniki badania bezpośredniego. Biegli zdiagnozowali schorzenia, ocenili ich wpływ na sprawność organizmu i zdolność wnioskodawczynie do wykonywania pracy, odnosząc swą ocenę do jego doświadczenia i kwalifikacji zawodowych. Opinie są pełne, nie zawierają sprzeczności ani braków, które pozbawiałyby ich mocy dowodowej, zostały przekonująco uzasadnione, a zawarty w nich końcowy wniosek orzecznicy logicznie wynika z przeprowadzonych badań i analizy dokumentacji medycznej.

Opinie zostały doręczone zarówno pełnomocnikowi organu rentowego, jak i wnioskodawczynie z zobowiązaniem do ustosunkowania się do nich. Pełnomocnik wnioskodawczynie (ustanowiony z urzędu postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2017 roku -k.80) wniósł o wezwanie na rozprawę biegłej psychiatry H. K. celem wydania opinii uzupełniającej, w której biegła wypowie się co przyczyn uznania, że wnioskodawczynie jest częściowo niezdolna do pracy, a także wpływu schorzeń natury neurologicznej, onkologicznej i neuropsychologicznej na ocenę w/w biegłej co do stanu

zdrowia psychicznego wnioskodawczynie i jej niezdolności do pracy. Ponadto wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu neurologii, który wypowie się co do zakresu niezdolności do pracy wnioskodawczynie, wobec faktu, że opinia biegłej J. B. została sporządzona w dniu 30 października 2015 roku, a zatem blisko 2 lata temu, co uzasadnia konieczność ponownego zbadania wnioskodawczynie pod względem neurologicznym, celem ustalenia jej niezdolności do pracy oraz wniósł o wezwanie na rozprawę biegłego z zakresu neuropsychologii L. S., celem wydania opinii uzupełniającej, w której biegły wypowie się co do zakresu i czasookresu niezdolności do pracy wnioskodawczynie, a także wpływu schorzeń natury neurologicznej, onkologicznej i psychiatrycznej na ocenę w/w biegłego co do stanu zdrowia wnioskodawczynie i jej niezdolności do pracy.

Biegła psychiatra H. K. w uzupełniającej ustnej opinii biegła wyjaśniła, że u wnioskodawczynie występują zaburzenia poznawcze, które mają charakter łagodny, ale też trwały oraz że nie występują u niej zaburzenia o charakterze otępiennym, które ewentualnie pozwoliłyby na stwierdzenie całkowitej niezdolności do pracy skarżącej. Zaburzenia wnioskodawczynie w postaci organicznej chwiejności afektywnej przejawiają się chwiejnością emocjonalną, płacliwością. Biegła odniosła się również do złożonego zaświadczenia specjalisty psychiatry z dnia 14 lutego 2017 roku (k.59), wyjaśniając, że wynika z niego, iż lekarz rozpoznał u odwołującej organiczne zaburzenia nastroju. Biegła wskazała, że badając miesiąc wcześniej B. H. nie stwierdziła takiego rozpoznania, podkreślając, że są to dwa różne zaburzenia.

W niniejszej sprawie wnioskodawczynie była również badana przez innego biegłego S. W. w dniu 16 marca 2016 roku, która nie wskazała na występowanie zaburzeń w postaci organicznego zaburzenia nastroju. U skarżącej także rozpoznała organiczną chwiejność afektywną i łagodne zaburzenia funkcji poznawczych o charakterze trwałym.

W tym miejscu podkreślić należy, że zgodnie z zasadą orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych - przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od jakiej wniesiono odwołanie (tak m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2010r.; II UZ 49/09; Lex nr 583831 oraz wyrok Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 2010r.; II UK 309/09; Lex nr 604210).

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd oddalił ponadto wniosek pełnomocnika wnioskodawczynie o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu neurologii, gdyż według pełnomocnika - opinia biegłej J. B. jest nieaktualna, gdyż została sporządzona 2 lata temu. Stanowisko pełnomocnika wnioskodawczynie co do zaktualizowania opinii jest błędne, gdyż tak jak już wyżej wskazano zasadą jest, że sąd ocenia legalność decyzji ZUS według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania. Ma to istotne znaczenie praktyczne, oznacza bowiem, że późniejsza zmiana stanu faktycznego lub prawnego nie jest podstawą do uznania decyzji ZUS za wadliwą i do jej zmiany.

Sąd oddalił także wniosek pełnomocnika odwołującej o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłego z zakresu neuropsychologii L. S. na okoliczność zakresu i czasookresu niezdolności do pracy wnioskodawczynie, a także wpływu schorzeń natury neurologicznej, onkologicznej i psychiatrycznej na ocenę w/w biegłego co do stanu zdrowia wnioskodawczynie i jej niezdolności do pracy. Opinia neuropsychologa polega bowiem wyłącznie na przeprowadzeniu badania neuropsychologicznego na potrzeby wydania opinii przez biegłego psychiatrę, który dokonuje oceny zdolności ubezpieczonego do pracy. Badanie neuropsychologiczne polega natomiast na ocenie przebiegu procesów poznawczych i zestawieniu wyników tego badania z innymi aspektami funkcjonowania człowieka, takimi jak: stan emocjonalny, wiek, wykształcenie, wykonywany zawód, codzienna aktywność i aktualna sytuacja życiowa. Badanie przeprowadza psycholog posiadający wiedzę na temat związku pomiędzy zmianami w funkcjonowaniu ośrodkowego układu nerwowego, a zachowaniem i dysponuje metodami pozwalającymi ocenić funkcjonowanie poszczególnych funkcji poznawczych u osoby badanej.

Z uwagi na złożenie przez pełnomocnika organu rentowego zastrzeżeń do opinii biegłego specjalisty psychiatry S. W. w zakresie stwierdzonej przez nią trwałego charakteru częściowej niezdolności do pracy wnioskodawczynie, Sąd dopuścił dowód z opinii innego biegłego specjalisty psychiatry. Biegła H. K. potwierdziła wnioski orzecznicze zawarte w opinii

z dnia 16 marca 2016 roku i również uznała trwały charakter częściowej niezdolności do pracy skarżącej, uzasadniając swoje stanowisko. Organ rentowy nie zgłosił dalszych zastrzeżeń do opinii biegłych specjalistów z zakresu psychiatrii.

Dowód z opinii biegłego ma szczególny charakter, a mianowicie korzysta się z niego w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych. Do dowodów tych nie mogą więc mieć zastosowania wszystkie zasady o prowadzeniu dowodów, a w szczególności art. 217 § 1 k.p.c. W konsekwencji nie można przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z kolejnych biegłych w każdym wypadku, gdy złożona opinia jest niekorzystna dla strony. Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z opinii kolejnych biegłych lub z opinii instytutu, jedynie wtedy gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas, gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, względnie też nie wyjaśnia istotnych okoliczności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 1974r. II CR 817/73, nie publ).

W ocenie Sądu powołane opinie, na podstawie których Sąd ustalił stan faktyczny sprawy nie zawierały braków i wyjaśniły istotne okoliczności sprawy. Opinie te były spójne, logiczne i odpowiadały zakreślonej tezie dowodowej. Biegli w sposób jasny odpowiedzieli na postawione im pytania, wskazując szczegółowo wszystkie podstawy dokonanych przez siebie w opinii ustaleń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczyni jest częściowo zasadne i skutkuje częściową zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 roku, poz. 887) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w wymienionych okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W myśl art. 57 ust. 2 warunku, o którym mowa w przepisie ust. 1 pkt 3 art. 57, nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

W myśl art. 12 ustawy niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 13 ust. 1).

Warunki wskazane w art. 57 w/w ustawy muszą być spełnione łącznie by istniały podstawy do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Zgodnie z treścią art. 59 ust. 1 w/w ustawy osobie, która spełniła warunki określone w art. 57, przysługuje:

- 1) renta stała - jeżeli niezdolność do pracy jest trwała;

2) renta okresowa - jeżeli niezdolność do pracy jest okresowa.

Ust. 2 stanowi, że renta okresowa przysługuje przez okres wskazany w decyzji organu rentowego.

Począwszy od dnia 1 listopada 2005 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, która wprowadziła w art. 13 zmiany dotyczące ustalania przewidywanego okresu niezdolności do pracy, nadając wskazanej regulacji następujące brzmienie:

Art. 13 ust. 1. Przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się:

1) stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwości przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji;

2) możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

2. Niezdolność do pracy orzeka się na okres nie dłuższy niż 5 lat, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Niezdolność do pracy orzeka się na okres dłuższy niż 5 lat, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu.

3a. Jeżeli osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy przez okres co najmniej ostatnich 5 lat poprzedzających dzień badania lekarskiego brakuje mniej niż 5 lat do osiągnięcia wieku emerytalnego określonego w art. 24 ust. 1, w przypadku dalszego stwierdzenia niezdolności do pracy orzeka się niezdolność do pracy na okres do dnia osiągnięcia tego wieku.

4. Zachowanie zdolności do pracy w warunkach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie stanowi przeszkody do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy. (...)

W stanie prawnym obowiązującym przed dniem 1 listopada 2005 r. kwestia oceny trwałości niezdolności do pracy sprowadzała się do ustalenia, czy istnieją rokowania odzyskania zdolności do pracy według stanu wiedzy medycznej w czasie orzekania. Brak takich rokowań skutkowało orzeczeniem trwałej niezdolności do pracy, w przeciwnym wypadku orzekano niezdolność okresową. Powyższe kryterium stanowiło przesłankę prawa do renty stałej lub okresowej (art. 59).

W aktualnym stanie prawnym brzmienie cytowanego przepisu art. 13 ustawy emerytalnej prowadzi do tezy, że orzeczenie trwałej niezdolności do pracy zawsze wymaga od lekarzy biegłych sądowych oceny co do rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem 5 lat.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie był wyłącznie stopień niezdolności wnioskodawczynie do pracy, tj. czy wnioskodawczynie jest niezdolna do pracy częściowo, czy też całkowicie oraz czasookres tej niezdolności do pracy. Organ rentowy stwierdził bowiem łączne zaistnienie w przedmiotowej sprawie przesłanek uzasadniających przyznanie ubezpieczonej renty z tytułu okresowej częściowej niezdolności do pracy.

W toku niniejszego postępowania Sąd ustalił, że z neurologicznego punktu widzenia wnioskodawczynie jest częściowo niezdolna do wykonywania pracy zarobkowej od dnia 1 maja 2015 roku do dnia 30 czerwca 2018 roku. U wnioskodawczynie rozpoznano wodogłowie wewnętrzne leczone wszczepieniem zastawki komorowo – otrzewnowej w 2001 roku. Wnioskodawczynie była leczona onkologicznie z powodu ziarnicy złośliwej, leczenie było powikłane nadciśnieniem wewnątrzczaszkowym i wodogłowiem. Badaniem neurologicznym nie stwierdzono objawów ogniskowego uszkodzenia układu nerwowego, skarżąca jest spowolniona ruchowo.

Z onkologicznego punktu widzenia B. H. jest natomiast zdolna do pracy. U wnioskodawczyni rozpoznano ziarnicę złośliwą w stopniu (...) w lokalizacji nadprzeponowej po radio i chemioterapii w 1991 roku, wodogłowie po wszczęciu zastawki komorowo otrzewnowej w 2001 roku. Obecnie uzyskano całkowitą regresję zmian nowotworowych. Okresowo skarżąca jest kontrolowana w Przychodni (...), bez cech wznowy.

W badaniu neuropsychologicznym stwierdzono u wnioskodawczyni zaburzenia sprawności procesów poznawczych wskazujące na zmiany organiczne w (...) w umiarkowanym stopniu utrudniające codzienne funkcjonowanie, wzmożone reakcje neurotyczne, cechy „wyuczonej bezradności” z tendencjami agrawacyjnymi w badaniu. O zmianach organicznych w (...) świadczą: obniżona pojemność bezpośredniej pamięci wzrokowej, obniżona plastyczność procesów intelektualnych, osłabienie koncentracji uwagi, osłabienie koordynacji wzrokowo – ruchowej, osłabienie orientacji przestrzennej, obniżenie krytycyzmu.

Z psychiatrycznego punktu widzenia skarżąca jest trwale częściowo niezdolna do pracy. W badaniach sądowo – psychiatrycznych z dnia 16 marca 2016 roku i z dnia 16 stycznia 2017 roku rozpoznano u wnioskodawczyni organiczną chwiejność afektywną, łagodne zaburzenia funkcji poznawczych. Z autoanamnezy i dokumentacji medycznej cechy organicznego uszkodzenia (...) przejawiające się klinicznie zaburzeniami w zakresie afektu, nastroju, procesów poznawczych są niewielkiego stopnia. Stwierdzane u badanej zaburzenia psychiczne utrzymują się jednak od wielu lat, nie rokują poprawy, mają charakter utrwalony, nie mogą się cofnąć. Postawa życiowa badanej (wyuczona bezradność) pogarszają rokowanie. Trudno jest ustalić początek tej niezdolności do pracy, ale wiadomo, że zaburzenia funkcji poznawczych na podłożu organicznym występowały już w 2001 roku. W czasie badań psychiatrycznych nie stwierdzono natomiast objawów otępiennych, głębszych objawów depresyjnych.

Jak zatem wynika z opinii biegłych z zakresu psychiatrii, charakter schorzenia wnioskodawczyni jest nieodwracalny, rokowania co do odzyskania zdolności do pracy są niepomyślne. Z powodu zmian w ośrodkowym układzie nerwowym wnioskodawczyni jest trwale częściowo niezdolna do pracy.

Opinie biegłych zostały doręczone stronom, które zgłosiły zarzuty względem opinii biegłych psychiatrów.

W ocenie Sądu zarzuty te zostały w sposób dostateczny ustnych uzupełniających opiniach biegłych. Biegli psychiatrzy odpowiedzieli na sformułowane przez strony pytania oraz odnieśli się do zarzutów zgłaszanych przez obie strony postępowania.

Sąd podzielił opinie wszystkich biegłych specjalistów uznając, że są one pełne, jasne i dają wystarczający obraz stanu zdrowia ubezpieczonej. Opinia biegłego może być oceniona przez Sąd i podważona dowodem z innej opinii. Organ rentowy, jak każda strona w procesie, w myśl art. 6 k.c. winien dowodzić swoich racji, a nie tylko przedstawiać poglądy. W konsekwencji w sprawie nie pojawiły się argumenty, które mogłyby budzić wątpliwość Sądu, co do jednoznaczności wskazanych opinii.

Spełnienie pozostałych warunków nabycia prawa do renty nie było przedmiotem sporu pomiędzy stronami.

Na mocy art. 129 ust. 1 ustawy o rentach i emeryturach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wnioskodawczyni złożyła wniosek o ustalenie dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, którą miała przyznaną do dnia 30 kwietnia 2015 roku - w dniu 9 kwietnia 2015 roku. Prawomocną decyzją z dnia 22 czerwca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. ponownie ustalił dla B. H. od dnia 1 maja 2015 roku, rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia 30 czerwca 2018 roku, powołując się na orzeczenie Lekarza orzecznika. Z uwagi na złożenie sprzeciwu przez skarżącą od orzeczenia Lekarza orzecznika, organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 21 lipca 2015 roku, ponownie ustalając dla B. H. od dnia 1 sierpnia 2015 roku, tj. od miesiąca

przypadającego po miesiącu, w którym wydano niniejszą decyzję – rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy do dnia 30 czerwca 2018 roku.

W niniejszej sprawie Sąd ustalił, że stan częściowej niezdolności do pracy odwołującej zgodnie z opinią biegłych psychiatrów trwa nadal i ma charakter trwały. Trudno jest ustalić początek tej niezdolności do pracy, ale wiadomo, że zaburzenia funkcji poznawczych na podłożu organicznym występowały już w 2001 roku.

Mając powyższe na względzie, należało przyznać wnioskodawczyni prawo do renty z tytułu trwałej częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 sierpnia 2015 roku (zgodnie z datą wskazaną w zaskarżonej decyzji). Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zatem zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

W pozostałym zakresie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie, ponieważ nie było podstaw do uwzględnienia wniosku pełnomocnika wnioskodawczyni o przyznanie renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Mając na uwadze wynik postępowania oraz datę wniesienia odwołania od zaskarżonej decyzji, o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej B. H. z urzędu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. i § 12 ust. 2 w zw. z § 19 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. 2013, poz. 461).

Koszty te wyniosły łącznie 221,40 zł (stawka minimalna, czyli 180 zł podwyższona zgodnie z § 2 ust. 3 powołanego Rozporządzenia o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tych opłatach, tj. o 23 %, czyli o 41,40 zł).

Wnioskodawczyni przegrała jednak w połowie sprawę, z tego względu Sąd mając na względzie dyspozycję art. 100 k.p.c. i § 21 powołanego Rozporządzenia, odpowiednią część kosztów procesu zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. na rzecz skarżącej, a drugą przyznał i nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa Kasy Sądu Okręgowego Łodzi na rzecz adwokata K. S. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej B. H. przez pełnomocnika ustanowionego z urzędu.

Sąd zastosował ww. Rozporządzenie z uwagi na datę wniesienia odwołania od zaskarżonej decyzji. Obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1714), które weszło w życie w dniu 2 listopada 2016 roku, stanowi w § 22, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Z tego też względu nie miało zastosowania uchylone już Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1801), które obowiązywało od dnia 1 stycznia 2016 roku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wraz z aktami rentowymi oraz pełnomocnikowi wnioskodawczyni.

24.07.2017r.